

69.

Ios. 19. 21.
Jud. 1.
1. Par. 6.

R O O B, siue Rohob, Hebraice Rechob & Bethrechob dicta, potens vrbs est tribus Afer. Leuitis cum suis suburbanis ad inhabitandum data: à qua & circumiacens terra, quæ Cæsaream Philippi vsque extenditur, Regio Roob nominatur.

Judic. 18.
2. Reg. 10.

Missi à Moyse de Cadesbarne duodecim exploratores terræ Israelii promissæ perlustrandi gratia, totam in longum peragrari Palæstinam in hanc vsque regionem progressi fuisse leguntur.

Num. 13.
Hieron. in loc. Hebr. lit. R.

70.

Tyr. 11. bel. sacr. 30. & 13. bel. sa. 3. 9. 13. & 18. bell. sac. 15. Vitr. c. 29. & 43. Broc. iti. 1. Breid. ibi.

S A N D A L I V M, munitissimum castrum, Squondam ab Alexandro magno Macedonum Rege, cum Tyrum oppugnaret, in Isthmo & littore maris iuxta limpidum & salubrem fontem ædificatum: quod à suo nomine Alexandrium vocauit. Vulgus verò, qui Arabicè Alexandrum Scandarum, & Alexandrium Scandarium dicit, Euphoniæ causa, r. in l. conuersa, id Scandalium, alij autem corrupto prorsus vocabulo Scandalido & Lauda-leon vocarunt. Situm verò est in agro peramæno, fontibusq; ac riuulis irriguo, frumento, pascuis, ficetis, & oliuetis, omnisque generis fructibus feraci: à Castro Lamberti & monte Saron versus Aquilonem tribus; à Puteo autem aquarum viuentium versus Austrum paulo amplius, quam vno miliari distans. Anno Christi millesimo contesimo decimo septimo, idem hoc castrum Hierosolymorum rex Balduinus primus, cum & ipse Tyrum expugnare vellet, collapsum instaurauit, ac quibusdam è suis nobilibus, qui ab eius appellatione nomen suum nobilitarunt, possidendum defendendumque tradidit.

71.

Liran. in 3. Reg. 17. Iose. 8. ant. 13. Hier. de lo. Heb. lit. S. Tyr. 7. bell. sacr. 22. Vitr. c. 44. Eretel. Broc. iti. 1. Breid. ibi. Herold. 2. cont. bell. sacr. 17. 3. Reg. 17. Luc. 4. Hier. pref. in Ionam Proph. August. de mirab. sac. script. li. 2. cap. 17.

S A R E P T A Sidoniorum ciuitas, cuius Sruinæ, quæ adhuc cernuntur, antiquam enim magnificentiam testantur, Hebraicè Saphath dicta, à filua iuxta eam existente nomen haberi scribitur. Sita est, quasi media inter Tyrum & Sidonem, in via publica, non procul à littore maris: & ab Eleuthero fluuio versus Aquilonem duobus; à Sidone autem versus Austrum totidem miliaribus distat. A generoso vino hæc ciuitas à poetis cõmendata est: vnde Sidonius.

*Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna,
Quæq; Sareptano palmite missa bibas.*

Hic quondam diuinus vates Elias apud mulierem viduam hospitio exceptus, esuriens à pauperula pastus est; esurientemque cum filio pauit: cuius hydriæ farina Prophetæ beneficio non deficiebat; & lecythi oleum non minuebatur. Idem & filium eius paulò post mortuū, in cœnaculo, vbi ipse manebat (quod etiamnum ostenditur) oratione sua vitæ restituit: de quo tradunt Hebræi, quod fuerit Ionas Propheta, quem à Cete deglutitum, tertio die Deus liberauit. Cum Sarepta à Christianis

incolebatur, Episcopali sede nobilitata, (cuius titulo nunc Tornacenses suffraganei vtuntur) Tyrensi Archiepiscopo subiecta erat. Hanc hodie Saphet vocari persuatus est Postellus.

Tyr. 4. bel. sa. 12. & 14

Porro in Abdiæ prophetia secundum spirituales intelligentiam, Sareptam pro Gallia seu Francia, & Bosporum pro Hispania sumenda esse, Rabbi Salomon, & Rabbi David, Liranus, Pagninus, alijque testantur. Christi enim salus à Chananæa vsque in Galliam, Hispaniam, & Germaniam trãsmigravit, totumque per orbem diuulgata est.

Abdia 1. Ew. ibid. Pag. in lib. interpret. nom. Heb. lo. Bened. Paris. ibid.

72.

H O C loco ante Australem Sareptæ portam, Elias olim ad Sareptanam viduam duo ligna colligentem venit, & cum ea locutus est: vbi postea Christiani sacram ædiculam cum turri erexerunt. Quam Hieronymi ætate Paula nobilis vidua Romana, cum sacra Palæstinæ loca peragraret, ingressa, Dominum Saluatorem, vt idem Doctor testatur, in ea adorauit.

Brei. iti. 1. 3. Reg. 17. Vitr. c. 44. Hier. 10. 1. epitaph. Paula.

73.

S A R O N mons, aquis, fluminibus, hortis, & vineis abundans, iuxta castrum Lamberti, nõ longè è mari situs est: atque versus Aquilonem à Ptolemaide quatuor, versus Austrum verò à Sandalio castrò tribus miliaribus distat: cuius iuga vsque ad castrum Indi se extēdunt. Brocard. itin. 1. & 3. Breid. ibid.

Isa. 33. 35.

74.

S C A L A Tyriorum. Mons est altissimus, qui versus Septentrionem à Ptolemaide stadijs centum abest. Ioseph. 2. bel. 9.

75.

S C O P V L I, qui inter Sidonem & Sareptam sunt. Tyr. bell. sacr. 13.

76.

S I D A maritimus Phœnicæ vicus, qui viginti stadijs à Tyriorum vrbe distat, ex quo Zosimas vir Sanctus & Prophetiæ dono & miraculis illustris, oriundus, in monastico tugurio, quod ad vicum hunc situm, à Cæsarea Palæstinæ stadijs prope quingentis distabat, solitariam degit vitam. Nicephor. histor. Eccles. libr. 17. cap. 4.

77.

S I D O N, corruptè Sydon, perantiqua, opulenta, & celebris, Phœnicis vrbs atque insigne emporium: cuius magnitudinem etiamnum ipsæ eius ruinæ docent. Chananæorum olim ad Aquilonem respiciens terminus fuit, postea verò regionis Iudææ.

Quam Sidon primogenitus vndecim filiorum Chanaan iuxta Libani montis ortum condidit, ei que nomen dedit, à quo in præsentem

Ios. 11. 19. Hier. in lo. Heb. lit. S. & in loc. act. Apost. lit. S. Gen. 10. Hiero. ibi. Ios. 1. an. 12

tem fere diem Sidon vocata est: nunc verò Sidon vocari Niger & Postellus testantur. Alij à piscium vbertate, Sidonia appellatā scribunt: nam piscem Phœnices sidon vocant.

Commodissimum hæc ciuitas situm habet; distās enim à Sarepta versus Aquilonem duobus, contra Austrum à Beryto quinque, & versus Occidentem ab Antilibano monte vno; à Cæsarea autem Philippi vndecim miliaribus; ab Occidente mari magno alluitur, tutoque ac tranquillo portu ditatur: atque ab Oriente magnus & fertilis illi adiacet campus, qui aquarum fluentis fœcundus, optimis vineis, cannis mellis, fructiferis arboribus, siluis & pratis abundans, multam ciuibus præstat commoditatem.

Ipsa verò vrbs aëre saluberrimo fruens, solida in rupe super littus maris in longum ædificata, ab Aquilone in Austrum tendit: cuius vtrumque cornu duobus castris natura & arte validis munitur. Quorum vnum ad vrbs Aquilonem in rupe, & corde maris situm quondam à dominis Teutonicis defendebatur. Alterum versus Austrum firmo in colle exstructum, à Templarijs custodiebatur. Præter quæ & aliud castrum in medietate ciuitatis constitutum erat. Incolarum plerique vitri & purpuræ artificio viuunt: atque olim in cedendis Libani montis lignis & lapidibus præstabant: quorum opera tam Iudæorum Rex Salomon, quàm Dux Zorobabel in templi ædificatione vsi sunt.

Quamuis vrbs hæc olim in sortem tribus Afer ceciderit, Aferitæ tamen eam nunquam possederunt: quòd eius incolas expellere non valuerunt. Vnde Sidonij ad Christi vsque tempora in gentium permanentes errore, Baal & Astaroth deos, & Astarten deam coluerunt.

Quam & gloriosus Iudæorum Rex Salomon gentilium vxorum suarum instinctu adorauit, & à Deo reprobatus est. Israelitarum quoque Rex Achab, cum Ethbaal Regis Sidoniorum filiam Iezabel duxisset vxorem, per eam seductus, & ipse idolum Baal coluit: suisque sceleribus Dominum Deum Israel irritauit super omnes Reges, qui fuerant ante eum.

Quamobrem propter incolarum scelera, pronuntiuus sermo per Ieremiam, Ezechielem, & Ioëlem prædixerat, Sidon primum à Nabuchodonosor Babyloniorum rege capta, & fame ac pestilentia, gladioque consumpta est: & deinde ab Alexandro magno Macedonum rege expugnata.

At verò licet in idololatria nati, cum materno lacte idololatriæ suxissent, ipsis tamē Iudæis qui in vero Dei cultu tanto tempore per Moysen & Prophetas edocti erant, ad recipiendum IESV Christi Euangelium longè fuisse paratiores, ipse Dominus his verbis testatus est: Væ tibi Chorozaïm, væ tibi Bethsaïda: quia si in Tyro & Sidone factæ essent virtutes, quæ facta sunt in vobis. olim in cilicio, & cinere poenitentiam egissent. Veruntamen dico vobis: Tyro & Sydoni remissius erit in die iudicij, quàm vobis. Vnde & idem ipse Saluator Iudæam infidelitatē pertœsus, & veluti præfagium

quoddam ædens Euangelij à Iudæis ad Gentes transferendi. Tyri & Sydonis cōfinia, sua præsentia visitare dignatus est.

Atque Sidonios statim post Christi ascensionem Christianam fidem obuijs vlnis recepisse inde argumentum duci potest, quòd Iulius cohortis Augustæ centurio, cum Paulum Apostolum vincitum Romam abducens Sidonem appulisset, eum humaniter tractare volens, ad amicos, quos in ciuitate habebat, ire, & curam sui agere permisit. Nam quòd multis sæculis in Christiana religione floruerit, & Episcopali sede, quæ Tyrensi Archiepiscopo subiecta erat, fuerit dotata, historiographorum autoritate cuius satis notum est. Porrò titulum Episcopalem ab hac ciuitate nūc gerit suffraganeus Archiepiscopi Moguntini. Cū anno à Christi natiuitate sexcentesimo trigesimo sexto Sidon in Saracenorum manus peruenisset, Hierosolymorum Rex Balduinus primus anno Christianæ salutis millesimo centesimo vndecimo instructa Danorum & Noruegiorum (qui sacra loca visitandi gratia apud Ioppen appulsi erant) nauium classe ciuitatem mari cingens, ac suo exercitu terra obsidione vallans, eam mense Decembri cepit: ac captam cuidem ex magnatum suorum numero, Eustachio videlicet Gremer iure hæreditario possidendam donauit. Danos autem & Noruegios, pro nauata belli opera præter victum nihil exigentes, donarijs honorauit.

Anno verò partus virginæi millesimo ducentesimo quinquagesimo Christianissimus Gallorum Rex diuus Ludouicus cū pietatis causa quadriennio in Palæstina hæreret, collapsam Sidonem restaurauit, ac ex Christianis præfidiario militi tuendam tradidit. Cuius sanctissimi regis eximia pietas in eo plus satis eluxit, quòd cū ad instaurandam Sidonem, iter faciens iuxta viam aliquot Christianorum insepulta, ac iam putrida cadauera offendisset, licet eorum grauissimum foetorem Rex ferre vix posset, proprijs tamen suis manibus ea sepeliuit.

Denique anno à natiuitate Christi millesimo ducentesimo octuagesimo nono à Saracenis Sidon hæc capta, etiamnum à Turcis possidetur.

78.

HOc loco ante Orientalem Sidonis portum, in via, quæ versus Ituræam & Cæsaream Philippi ducit, mulier Chananæa pro filia sua dæmoniaca, Dominum orans, quod postulauit impetrauit. Vbi postea à Christianis sacellum exstructum est.

79.

SILVA pinea, Berythensium ciuitati vicina: quæ Christianis eandem oppugnantibus urbem, ad componendum scalas ligneas turres, arietes, alias quilibet rei bellicæ machinas, copiosam & idoneam præstabat materiam. Tyr. 11. bell. sacr. 13.

80.

SI O R, siue Sihor, aliàs Syor, ciuitas in tribu Aser. Ios. 19. Hieron. de loc. Heb. lit. S.

81.

Iansen. comment. in concord. Euangel. cap. 61. Mat. 7.

SY R O P H O E N I C I A. ea regionis Phœnicia pars est, quæ ad Boream Libani montis sita, Syria potiori coniungitur. atque ob huiusmodi confinium, voce composita Syrophœnicia dicitur; & habitatores eius, Syrophœnices.

Ex hac prouincia mulier illa Cananæa oriunda fuit: quæ in Euangelio Syrophœnicissa genere fuisse scribitur.

82.

T E R R A Chabul, siue Cabul, Iosepho Chabalon, Chabelon, Chabulon, & Zabalon dicta, regio est Galilææ gentium, Tyriorum finibus vicina. Cuius viginti ciuitates non procul à Tyro distitas Tyriorum regi Hiram Salomon gratitudinis ergo dono dedit, quod magnam auri vim, maiorem argenti, & de Libano monte ligni lapidisque copiosam materiam in templi atque palatij ædificium contulisset. quæ cum perlustratæ regi Hiram, ob hoc quod graminis plenæ erant (vt inquit Hieronymus) displicuissent. Salomoni renunciauit sibi ciuitatibus opus non esse, appellauitque eas terram Chabul, quæ vox, Iosepho teste, id quod displicet, Phœnicum lingua significat. Hebraicè verò, vt ait Rabbi Salomon, & plures alij, tenacitatem sonat: terra quippe agri illius pinguis, argillosa & vliginosa erat, atque ambulantium pedibus facile adhærens. Salomon autem speratas ab Hiram restaurauit ciuitates, & Israelitis inhabitandas dedit. 3. Reg. 9. Ioseph. 8. antiqu. 5. & cont. Apion. Hieron. in loc. Hebr. & Amos 1. Liran. 3. Reg. 9. 2. Paral. 8. & ibi Hieron.

83.

Tyr. bell. sacr. lib. 1. ca. 5. & li. 13. c. 13. & li. 17. c. 14. & li. 21. ca. 27. 28. & li. 22. cap. 5. 24. 28. Vitriac. cap. 43. & 95. Brocard. itin. 2. Breid. ibi.

T H O R O N, aliàs Toronum, corruptè Chorron, amplum & nobile castrum est, naturali situ & artificio munitissimum. quod in montanis tribus Aser, quæ Tyro ab Oriente adiacent, situm: versus Boream à castro Montis fortis quatuor, contra Africum à ciuitate Aser, totidem; versus Eurum verò à Tyro septem miliaribus distat. Aedificatum autem est anno nati Saluatoris millesimo ceteresimo septimo, cum Tyrensiū ciuitas adhuc à Saracenis detineretur, ad frequentes eorum cohibendum eruptiones, à nobili & magnifico viro Hugone de sancto Abdemaro, vrbis Tiberiadis domino, in monte excelso admodum & cacuminato, in loco cui nomen priscum Tyberim erat. Vnde ex inopinato prædictis ciuibus crebras intulit molestias: ac circumiacentem regionem ab hostium incurfu defendit.

Est autem castrum hoc inter Tiberiadem, Tyrum, & Cæsaream Philippi quasi in medio constitutum, & cum grata aeris temperie, solum habet optimum, vinetis & arboribus prorsus conueniens: sed & frugibus & agriculturæ commodissimum.

Ab hoc castro domini de Torono hæreditario iure nomen suum & nobilitatem trahabant: atque in eisdem montanis fœcundas habebant possessiones. In insigni eiusdem castri ecclesia, quæ beatæ Dei generici & semper virgini sacra erat, præclarus & potens Baro Hemfredus de Torono, Balduini tertij Hierosolymorum regis Constabularius, Regiaque militiæ præfectus, qui in Castro nouo obierat, debita magnificentia sepultus est. Ibidem & Guido Hierosolymitanus rex cum Ptolemaidem à Saracenis occupatam triennio obsideret, sedem habuit. Iuxta idem castrum postea Romanorum Imperator Hæricus sextus cum suis Germanis castra metatus fuit.

Vitriac. cap. 98. & 100. Herold. contin. bel. sacr. lib. 2. ca. 4. 5. 13. & 17.

84.

T Y R V S, qui Hebræo Syroque sermone **T** M Sor, Zor, Tfor, vel Tzor appellatur, Gellio & alijs Sarra, vulgari autem vocabulo hodie Suri dicitur; vrbs omnium, quas Phœcia habet, maxima & munitissima est, ac vniuersæ Phœnicis metropolis, domina maris, totiusque Orbis emporium. quod propter negotiationem, opulentiam, ac populi frequentiam, nedum in profanis, verum & in sacris literis longè est celeberrimum. Distat versus Aquilonem à Puteo aquarum viuētium paruo miliari, contra Austrum ab Eleuthero fluuiio tribus, contra Occidentem verò à ciuitate Aser, nouem miliaribus. Secundum Hieronymum autem à Cæsarea Philippi vicesimo propè miliario, & à Tiberiade quasi trigesimo distare scribitur.

Hieron. in Ezech. 26.

Ios. 19.

Brocard. itin. 1. & 7.

Breid. iti. 1.

Hieron. in loc. act.

Apo. lit. T.

Tyr. ii. bel. sacr. 5.

Sol. tom. 9. cap. 10.

Q. Curtius de reb. gestu Alexæ.

Mag. li. 4.

post inu. Plin. li. 5.

cap. 19.

Hiero. vbi. supra. & in

isa. 23. & Ezech. 26.

& 27.

Eze. 27. 28.

Tyr. bell. sacr. li. 12.

6. 6. & li. 13.

6. 5. 13. & li. 19. ca. 3.

Brocard. iti. 1. Breid. ibi.

Aedificata autem est circuli instar in rotundam formam super rupem durissimam, ac quondam, prout in Græcis Latinisque & barbaris historijs legimus, insula fuit: quæ nullum habens de terra accessum, præalto mari, iuxta Q. Curtiū quatuor stadijs, Plinio autem & D. Hieronymo septingentis passibus à continente diuisa, tota marinis fluctibus vndique ambiebatur. quamobrem in corde (hoc est, in medio) maris sitam esse scribit Ezechiel. Sed opera primū Nabuchodonosor Chaldæorum regis, deinde Macedonum regis Alexandri magni, vt melius expugnaretur, multis in breui freto aggeribus coniectis, cōtinenti ab Oriente adiuncta, ex insula facta est peninsula, qualis etiamnum cernitur. Verum is à terra aditus, cuius latitudo iactu lapidis æstimatur, postea quadruplici muro, eoque fortissimo & alto, ac viginti quinque pedes spisso clausus est. atque solidissima insuper porta, & quæ propugnaculi loco erant, duodecim fortissimis miræque altitudinis turribus sibi penè contiguas conseptus est. Cui tam forti ædificio ab Austro Arx adhæret in rupe & capite maris sita, inexpugnabilibus propugnaculis & turribus munitissima, egregijsque palatijs ornata. Ec parte maritima per circuitum vrbs tota duplici muro ac robustissimis portis, & iustæ altitudinis turribus æqua inter se proportionem distantibus cincta est. inter quas ea quæ portæ ciuitatis Orientali imminet, sicut & quæ viridis dicitur, nec non & illa quæ

B

turris

turris Tanariæ vocatur, præ cæteris eminebat. A Septentrionali vrbs parte præstantissimus iuxta ac tutissimus intra ciuitatis mœnia Portus est geminas inter turres cõclusus: qui nauibus de alto venientibus tranquillã præbet stationem. Regio vrbi adiacens, quæ in Austrum tribus, in Septentrionalem verò totidem miliaribus protenditur; atque in latitudine alibi duobus, alibi duobus miliaribus metitur, pinguis est glebæ, atque ab insigni vbertate & amœnitate commendata, multam præstat incolis commoditatem. Limpidissimo enim fluuio, & Putei aquarum viuentium riuis, aliorumque plurimorum fontium aquis irrigua & foecunda, hortis, variisque generis arboribus ac frugibus scatet; atque cånarum mellis, vnde saccharum colligitur, copiam habet.

Ipsa autem vrbs magnificis columnis, Pyramidibusque marmoreis, nec non tam priuatis, quàm publicis ædificijs intrinsecus admirabilis fuit. vnde & hæc eius de sua magnificentia apud Prophetam gloriabûda vox est: Perfecti decoris ego sum, & in corde maris sita. Cuius quidem pristinæ istius gloriæ etiamnum plurima visuntur vestigia.

Omnis vrbs huius nobilitas, hieronym. & Plinio testibus, conchylio atque purpura constat. Nam incolarum plerique ex rubro marinorum incisorum muricum siue conchyliorum succo, qui & ostrum dicitur, nobili artificio purpureos pannos ac vestes conficiunt. vnde & præstantissimus illius generis color etiam hodie vrbs trahens nomen, purpura Tyria & Sarrana vocatur. Virgil. lib. 4. Aeneid.

Tyriog. ardebat murice lena Idem.

Vt gemma bibat, & Sarrano dormiat ostro.

Et Germanici nostra lingua purpureus pannus *Scarlaken*, quasi *Sarlaken* vocitatur. Arabes enim, seu Syros, apud quos nomē hoc originē sumit, pro San, Scan: & simili modo pro Sar, Scar pronunciare: item colorē hunc à regione etiam Phœnicæ, atque vna mutata litera puniceum vocari, supra, cum Sandaliū, & Phœniciam describeremus, indicauimus: Quia verò purpuræ color, colorum omnium nobilissimus & splendidissimus est, hinc purpura antiquitus Cæsarum, regum, & Romanorum magistratuum insigne erat. vnde & Ionathas Machabæus ab Alexandro rege Syriæ, regio munere corona & purpurea stela donatus est: qua in festiuitatibus & nuptijs induebatur. Et Christus Saluator noster, quod se Regem confiteretur, purpurea chlamyde rex illusus est. Hinc & Agrippina Colonia Romanæ Reipub. & filia & æmula, suos consules in solennitatibus purpureo habitu honorat. Præter purpuræ artificium, in cædendis Libani montis lignis & lapidibus Tyrii quoque excellere: atque in re & pugna nauali peritissimi & maris maximè gnari erant. quorum opera, sicut sacra Scriptura testatur, Iudæorum Rex Salomon non in templi solùm structura, sed in Indicis, pro adferendo auro, nauigationibus vsus est.

Præterea, quod ad magnum huius vrbs splendorem facit, in Tyrum velut in mercatorum omnium commune quoddam recepta-

culum, ex omni orbis parte continua nauium classe preciosissimæ quæque merces conuehebatur in celeberrimis ac quotidianis eius nundinis in longè distitas mundi partes distrahendæ. Nam, quod præsentia tempora etiamnum probant, omnium propemodum gentium in illa exercebantur commercia. cuius magnificas negotiationes Ezechiel propheta lato sermone describit. secundum cuius descriptionem Venerorum, Parisiensium, & Antuerpiensium mercatus cum Tyriorum collatus, ne comparari quidem potest. His negotiationibus Tyrus diuitijs luxuriosa, ciuium multitudine, ac rerum omnium abundantia gaudebat: eiusque plateæ puerorum ac puellarum caterua, iuuenum ac virginum lusibus perstrepebant. Hæc de Tyri situ & ædificijs dicta sufficiant, cuius si munitionem spectes, arx magis quàm vrbs dicenda est: si negotiationem, mundi totius forum est: si magnificentiam & gloriam, regia quadam maiestate fulgens, velut Regina inter cæteras vrbes eminet: si opes denique, fastum, & luxum attendas, orbis potius quàm vrbs nomen meretur.

Quod verò ad Tyri originem attinet, certum est iuxta veterum traditiones atque Berosum, quod Tyras septimus filiorum Iaphet paulò post diluuium eam condiderit; illique à suo sumptum vocabulo nomen indiderit. atque hinc Tyrus ab Isaia à diebus pristinis in conditionis suæ antiquitate gloriata fuisse describitur. Tempore Iosue Israelitarum ducis à Phœnicæ rege, vt & supra memini, instaurata, Phœnicæ meruit fieri metropolis. Quod autem Iosephus ducentis quadraginta annis antequam Salomonis templum extrueretur, hoc est, sub Gedeone iudice Israel; Iustinus verò ante annum Troianæ cladis, id est, septennio ante Samsonis iudicis tempora, Tyrum à Sidonijs conditam scribunt, id potius de eius restauratione atque renouatione intelligendum esse reor. ideoque duntaxat filia & colonia Sidonis appellatur. sicut vicissim potens illa Africa vrbs & Romani æmula Imperij Carthago à Tyris condita, Tyriorum est colonia. vnde illud Virgilij

Vrbs antiqua fuit, Tyri tenuere coloni.

Ideoque & Carthaginense regnum à Tyrijs siue Phœnicibus Punicum, quasi Phœnicum nominatum fuit.

In Israelitica terræ promissionis diuisione Tyrus sorte ducta tribui quidem Aser obuenit: verum quia Asarita habitatores eius expellere non potuerunt, eam filij Israel nunquam possederunt. Quamobrem Tyrii ad Euangelij vsque promulgationem in gentili perseuerantes errore, Iouem, Saturnum, Astartem, & Herculem (cuius numini urbem dicauerant) pro dijs adorauerant. eorumque rex Hiram pro deorum suorum honore auream Tyri in Iouis delubro dedicauit columnam, idque aureis donarijs exornauit. Idemque maiores suos religione in deos prælucere cupiēs, Herculi & Astartæ, antiqua demolitus, noua templa condidit, ac Herculi in super statuam erexit, sacerdotiaque ac sacerdotes instituit. ex quo-

Hieron. in
Ezech. 26.
& 27.
Ioseph. ant.
5 et 9. ant.
15.
Tyr. 13. bel.
sacr. 2.

Ezech. 27.

Hieron. in
loc. 26.
Apo. lit. T.
Plin. 5. na.
hist. 19.

Sub num.
63: & 70.

1. Macha.
10.

Matt. 27.
Marc. 15.
Ioan. 19.

3. Reg. 9.
2. Par. 8.

Ezech. 27.
Hiero. ibi.
& in Isa.
23.
Ad. Saf.
bout in
Isa. 23.

Gen. 10.
Beros.
Tyr. 13. bel.
sacr. 1.
Bro. itin. 1.
Bleid. ibi.
Sal. 10. 9.
cap. 10.
Isa. 23.
Euseb. in
chronic.
Ioseph. 8.
ant. 3.
Iust. hist.
lib. 18.
Benedi. in
1. Par. 14.
& Isa. 23.
Isa. 23.
Hiero. ibi.
Plin. li. 5.
cap. 19.
Ioseph. li. 1.
cont. Ap. 3.

Hercules
Tyriorum
præs.
Ioseph. 8.
ant. 5. &
lib. 1. cont.
Apion.

2. *MAC. 4.* quorum numero postea Ithobalus Astartæ sacerdos Phelleten Tyri Regem peremit. Ad hos etiam Tyriorum venerandū deos Iudæorum pseudopontifex Iason, cum quinquennalis agon siue certamen Tyri celebraretur, ab Hierosolymis trecentas argenti didrachmas, in sacrificium Herculis erogandas Tyrum misisse, in Machabæorum libris scribitur.

3. *Reg. 9.* Quamuis autem Tyrij proprium olim ha-
Amos 1. querint Regem, qui gentium idololatriæ erat
Hiero. ibi. implicatus, atque à Iudæica religione alienus,
 2. *Reg. 5.* cum regibus tamen Iuda amicitiam, societa-
 1. *PAR. 14.* tem, & fraternitatis fœdus semper habuisse
 2. *Par. 2.* leguntur: atque hinc Tyrij Iudæorum dici frã-
 8. *9.* tres meruerunt. Quæ de causâ prædictus Tyri-
 10. *7. ant.* orum rex Hiram, Iudæorum non solum ami-
 3. *8. ant.* cus, sed & benefactor, Dauidi eiusque filio Sã-
 2. *5.* lomoni in palatiorū & templi ædificationem
 3. *Reg. 9.* artifices, & de monte Libanò ligna cedrina ra-
 2. *Par. 8.* tibus per mare in Ioppen vsque transmisit. In
 10. *Joseph. 8.* cuius compensationē eum Salomon frumēto,
 5. *ant. 5. &* vino, oleo, ac viginti oppidis Galilææ non
 1. *lib. 1. cont.* procul à Tyro distitis donauit. Ut taceã. quòd
 10. *Apion.* literis, nec non enigmatibus explicandis, mul-
 tisque donarijs vltro citroque missis sese mu-
 tuo honorauerint.

Quæ Tyri & Hierosolymæ inter se amicitia
 in perpetuum firma durauit. Nam & Iudæorū
 1. *Esdra. 3.* duci Zorobabeli ad tēpli instauracionem ce-
 2. *Esdra. 13.* dri materiam à Tyrijs missam: & Neemiæ tem-
 pore Tyrios Hierosolymis habitasse, ibique
 vendidisse pisces, aliaque exercuisse mercimo-
 nia in Esdra legimus.

Verum cum Tyri Rex gloria elatus in tan-
 tam cordis venisset superbiam, vt Propheta te-
 10. *Ezech. 28.* ste diceret: Deus ego sum, & in cathedra Dei
 sedi in corde maris; ac populus propter opum
 abundantiam in nulla non scelera difflueret
 10. *Isa. 23.* Dominus exercituum, qui iustus peccatorum
 10. *Iere. 47.* vindex est, per Prophetas suos Isaiam, Ieremi-
 10. *Ezech. 26.* am, Ezechielem, Ioelē, Amos, & Zachariã,
 27. *28.* inclytam & inexpugnabilem hanc urbem ab
 10. *Ioel. 3.* exteris Regibus, qui Diuinæ iustitiæ forent ex-
 10. *Amos 1.* ecutores, obsidendam, ense igneque vastandã,
 10. *Zach. 9.* ac funditus destruendam, atque septuaginta
 annis desolatam iri prædixit.

Quam, vt in publicis Phœnicū historiarum,
 quæ in archiuis Tyri diligentissimè seruaban-
 10. *Ios. 9. ant.* tur, annalibus scriptum inuenitur, primò Sal-
 15. *& li. 1.* manasar Assyriorum Rex cum sexaginta na-
 10. *cont. Apio.* uibus; in quibus octingenti erant remiges,
 10. *Tyr. 13. bel* mari obsedit. qua classe à duodécim Tyriorū
 10. *sacr. 4.* nauibus deuicta, & quingentis ex ea captiuis
 abductis, rex Assyrius custodes ad Tyri fluuiū,
 & aquæ ductus disposuit, qui aquari Tyrios
 prohiberent. quod cum per continuos quinque
 annos fieret, Tyrij quòd aquam haberent, hu-
 10. *Hieron. in* manis vsibus necessariam, puteos fodere, atq;
 10. *Isa. 23. &* inde haurire coacti sunt.

10. *Ezech. 26.* Deinde potentissimus Babylonis rex regum
 27. *28. &* Nabuchodonosor, post excidium Hierosoly-
 29. *& in* mitanum cum magnis equorum, curruum,
 10. *Amos 1.* equitum & peditum copijs Tyrum, iuxta no-
 10. *Joseph. 10.* uam Iosephi ex Græco translationem, tredecim
 10. *ant. 13.* annis obsedit. At cum arietes, vineas, ali-
 10. *Tyr. 13. bel* asque bellicas machinas, eò quòd mari cincta
 10. *sacr. 4.*

esset, muris non posset admouere, infinitam
 exercitus multitudinem iussit saxa & aggeres
 comportare, & impleto quod inter ciuitatem
 & continentem maris, imò angustissimi freti
 erat medium, vicinum littus insulæ fecit con-
 tinuum. Quod cum Tyrij iam iamque viderent
 perfectum, & percussione arietum muro-
 rum fundamenta quaterentur, quicquid pre-
 tiosum in auro, argento, vestibusque, & varia
 suppellectili nobilitas & potentiores quique
 ciues habebant, impositum nauibus in Cy-
 prum, Carthaginē, & ad alias Ionij Aegæique
 maris insulas auerunt, urbem fermè vacuum
 relinquentes. Itaque Tyrus millesimo septin-
 gentesimo penè à fundatione sua anno à Ba-
 bylonis capta, ac Rege populoque occisis, di-
 repta, combusta, & tota ad solum vsque ita
 euerfa est, vt septuaginta annis desolata in de-
 rasâ vrbis planicie piscatores retia sua expan-
 derint ac ficauerint. Quia verò Nabuchodon-
 osor in Tyri expugnatione cum suo exercitu
 maxima Deo optimo Max fidelitate ac serui-
 tute seruierat, eiusque contra Tyrum imple-
 uerat voluntatem, ita vt gestantium lapides,
 & cophinos terræ, omne caput decaluatum,
 & omnis humerus depilatus fuerit; nec tamē
 capta vrbe vel ipse, vel exercitus eius quicquā
 opere suo dignum inuenerat in Tyro; idcirco
 iuxta Ezechielis vaticinium, decimo sexto post
 destructionem Ierusalem anno pro mercede
 laboris eis dedit ei Deus regnum Aegypti, at-
 que exercitui eius in prædam vniuersas tradi-
 dit Aegypti oues. Vnde intelligimus inquit
 Hieronymus, etiam ethnicos, si quid boni fe-
 cerint, non absque mercede Dei iudicio præ-
 teriri. Nam licet bona in statu peccati facta,
 remuneratione æternæ gloriæ non sint digna,
 sæpè tamen ea temporali aliquo compensat
 Deus.

Cæterum post septuaginta desolationis an-
 nos Tyrus iterum ædificata, & in antiquum
 statum restituta, ducentis fermè annis floruit:
 Deinde per Magnum illum Alexandrum Ma-
 cedonum regem septem mensibus oppugna-
 ta fuit, & tandem expugnata. Qui & ipse (ve-
 luto Nabuchodonosoris opere iam vel maris
 illuuiē, vel Tyriorum industria destructo) ad
 vrbis expugnationem à multis hominum mil-
 libus ingenti vndique saxorum, (quæ Tyrus
 vetus præbebat) arborum cum ingentibus ra-
 mis, aggerumque congerie comportata, ma-
 ris voraginem oppleuit, ac urbem denuo ab
 ortu continenti cōtiguam reddidit, quam for-
 mam in hodiernum vsque diem retinet.

Post hanc expugnationem Tyrus in pristino
 flore & errore ad Christi vsque tempora an-
 nis plusquam trecentis: ac deinde sub suauis
 Christi iugo sexcentis circiter annis florentif-
 sima claruit, ac fœderis, quod tunc cum Ro-
 manis totius orbis dominis ferierat, obseruã-
 tissima, ob egregiam in Rempublicam Impē-
 riumque Romanum, fidem (vt hinc oriundus
 vir legum peritissimus Vlpianus testatur) Ita-
 lici iuris priuilegio atque immunitate ab im-
 peratoribus dotata fuit.

Porro licet Tyrij, sicut Sidonij, in idolo-
 rum

Ezech. 29.
Hiero. ibi.

Ezech. 29.

& 32.

Joseph. 10.

ant. 11.

Hieron. in

Ezech. 29.

Hieron. in

Isa. 23. &

Ezech. 26.

27. 28. 29.

Q. Curtius

de reb. gest.

Alex. ma-

gni libr. 4.

paulo post

principiū.

Joseph. 1.

ant. 8.

Tyr. 13. bel

sacr. 4.

Diodor. in

vita Alex.

anno 4.

Hieron. in

loc. Act.

Apo. lit. T.

Plin. lib. 5.

cap. 19.

Io. Benè in

Ezech. 26.

Tyr. 13. bel.

sacr. 7.

Vlp. digest.

tit. de Ces.

Tyr. 13. bel.

sacr. 1.

rum cultura ac vitijs à cunabulis fuerint enutriti & educati, eos tamen ipsis Iudæis, qui præter naturæ & Moyfi legem, Christi etiam prædicationem audierant, & miracula conspexerant, ad recipiendam Euangelij gratiam fuisse paratiorum, hinc liquet, quod copiosam Tyriorum & Sidoniorum turbam Christum prædicantem secutam fuisse Euangelium doceat. Cui & istud Christi accedit testimonium; Si in Tyro & Sidone facta fuissent signa, quæ in Chorozaïm & Bethsaida: quòd in sacco & cinere scelerum suorum poenitentiam egissent. Quam animi promptitudinem ipsorum fines visitans, sua præsentia probasse videtur.

Marc. 3.

Luc. 6.

Matt. 11.

Luc. 10.

Matt. 15.

Marc. 7.

Christi autem Euangelio per Apostolicam prædicationem iam Mundo coruscante, Tyrios promptis animis Christianæ lucis veritatem statim fuisse amplexos, vel ex discipulis, hoc est, Christianis illis deprehendere est, qui Paulum Apostolum ex Asia Hierosolymam petentem ac Tyrum appulsum septem diebus apud se retinuerunt: atque diuino spiritu de persecutione, quæ in ipsam Hierosolymis mouenda erat, edocti, dissuaserunt ei, ne Hierosolymam proficisceretur. Quorum sanè ardētissima fides in hoc se manifestauit, quòd omnes vnà cum vxoribus & liberis abeuntem Paulum extra ciuitatem vsque ad litus deducentes, ibi nequaquam suam religionem pudendam duxerunt positam in littore genibus omnes simul orauerunt. deinde Paulo cum suis Ptolemaidem nauiganti vltimum vale precati sunt.

Act. 21.

Hier. 10.

1. epist. 27.

ad Euseb.

Sicut autem ipsi in littoris arena intrepidè Christianam religionem confessi sunt, ita & eorum posterì in media eiusdem ciuitatis arena, cum in alijs Christianorum persecutionibus, tum maximè in grauissima illa, quæ sub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus facta est, fortissimos se Christi exhibentes confessores, illustri martyrio, & Christi nomen glorificauerunt, & urbem hanc suo effuso sanguine sacrarunt. Nam, vt Eusebius Cæsareæ Palæstinæ Episcopus, qui præsens suis oculis ea dum Tyri gererentur se spectasse testatur, in Ecclesiastica sua historia fusè describit, pluri Christi cultores flagris per omne corpus prius lacerati, nudi multis inspectantibus in medio arenæ loco leonibus, vrsis, pardis, apris quoque, sed & tauris, alijsque immanissimis feris expositi sunt. At feræ carnibus humanis vesci solitæ, & longa fame efferatæ, stridore & impetu multo è repagulis in stadium, imò in Christianos proruentes, vbi eis appropinquauerunt, derepentè tanquam diuina quadam vi repulsæ, à pijs Deoque charis hominibus retrò resilierunt. Quas dum ferro & igni, variaque arte & incitamentis ad maiorem feritatem & furorè instigarent, ipsos primùm suos instigatores, deinde obiectos sibi alios verè criminosos incredibili velocitate discerpserunt: Dei autem cultores (quorum multi adhuc impuberes erant) qui in medio carnificinæ nudis corporibus, læto & hilari vultu, extensis ad cælum palmis & oculis, ac mente toti cum Deo conuersabantur, sæpè religiosè

Euseb. li. 8.

hist. Eccl.

cap. 7.

Nice. li. 7.

hist. Eccl.

cap. 7.

quodam modo circumierunt, attingere verò non sunt ausæ. Cæterùm cū feris his abductis, aliæ multò seuiore in Christi athletas emitterentur, atque ipsæ quoque Dei virtute repressæ, nihil molestiæ strenuis Christi martyribus inferrent, ad extremum homines, qui soli immanitate belluas, crudelitate feras, atrocitate bestias superabant, in sacrosanctos athletas missi, ferro crudeliter omnes iugularunt: eorumque corpora marinis fluctibus sepulcri loco mandauerunt.

Cùm itaque persecutores illi hoc modo truculenti animi in Christiani ouilis gregem omnem seuitiæ expleissent libidinem, tandem in ipsos quoque duces atque pastores eorum impius animus exarsit. inter quos illustrissimus iuxta ac sanctissimus Tyri Episcopus Tyrannio, tyrannico martyrio martyrum choris sociatus est.

Euseb. hist.

eccl. lib. 8.

cap. 14.

alias 25.

Niceph. 7.

hist. eccl.

16.

Cùm enim Christiana religio iam altiores radices agere inciperet, Tyrus sicut opum magnitudine, sic etiam pietate cæteris excellens, Arciepiscopali cathedra (cuius post Patriarchatū Hierosolymitanum proxima erat dignitas) nobilitata fuit. Cuius diœcesis olim à Valania fluuio vsque ad Castrum peregrinorum ciuitati Doræ conterminum patebat. atque subiectarum quatuordecim ciuitatum sibi subiectos habebat vicarios Episcopos, quos suffraganeos vocant. Caiphæ nempe, quæ & Porphiria dicitur, Ptolimaidis siue Aconis, Sareptæ, Sidonis, Paneadis, quæ est Cæsarea Philippi, Beryti seu Baruti, Biblij, Botrij Tripolis, Orthosiæ, Archis, Aradi, Antaradi siue Tortosæ, & Maracleæ.

Tyr. bell.

sacr. li. 11.

cap. 17. &

lib. 13. c. 2.

23. & l. 14

cap. 16.

Sed, proh dolor, cum Tyrus annis plus minus sexcentis; vt dixi, in salutari Christi cultu florisset, tandem anno partus virginæi sexcentesimo trigesimo sexto vnà cum alijs Palæstinæ ciuitatibus in Sarracenorum potestatem lapsa, annis quadringentis octuaginta octo infidelitatis iugum passa est.

Quam Balduinus primus Hierosolymorū Rex anno ab incarnatione Domini millesimo ceteresimo duodecimo ex infidelium manibus extorquere satagens, eam tam nauium classe, quàm peditum ac equitum copijs terra marique continuis penè assultibus, & murorum ac acturrium quassatione, telorumque imbre plus quatuor mensibus oppugnauit. sed incolis animosè ciuitatem defendentibus, obsidionem soluere coactus est.

Tyr. 11. bel.

sacr. 17.

Anno verò Christianæ salutis millesimo centesimo vicesimo quarto, Patriarcha Hierosolymitanus Guaremundus Balduini secundi Hierosolymorum regis à Saracenis capti obiens vicem, cæteri que Christiani principes, simul & Venetiarum dux Dominus Michaëlis, vnà cum instructissima Venetorum classe terra marique acerrimè hanc urbem impugnantes quinto obsidionis mense ciues extrema fame pressos compulerunt, vt vita, & bonis saluis ciuitatem nostris dederent.

Tyr. bell.

sacr. li. 12.

ca. 24. 25.

cap. 13.

c. 4. 5. 6. 7

5. 10. 11. 13.

14.

Vitriac.

cap. 43.

Itaque Tyrus Christianæ restituta libertati, in tres classes distincta fuit, quarum duæ Regi Hie-

gi Hierosolymitano, tertia verò iure ic̄ti fœderis Venetis cessit, rursumque Archi episcopali sede decorata, centum sexaginta quinque annis claruit. cuius Archiepiscopalis iurisdictiono tantum à Cane fluuio vsque Castrum peregrinorum extendebatur. atque infra scriptis præerat Episcopatibus, Caipheni seu Porphiriensi, Ptolemaidensi siue Acconensi, Sareptano, Sidonienſi, Pancadenſi, quæ & Cæsareæ Philippi, & Berytensi, seu Barutenſi. Cæteros enim, qui olim illi paruerant, Antiochenus Patriarcha, eò quod eorum ciuitates diu ante Tyrum expugnatae erant, in suam potestatem receptos, retinuit.

Tyr. li. 14. bel. sacr. c. 13. & 14. Broc. iti. 1. Breid. ibi.

Herold. cōtin. bell. sacr. li. 2. cap. 2. Vitriac. cap. 9.

Anno deinde post Christum natum millesimo centesimo octuagesimo octauo, Saladinus capta iam Hierosolyma, ac vniuersa Palaestina in suam potestatem redacta, Tyrum, quæ sola restabat, Alexandrina classe, innumerali que exercitu accerrimè oppugnauit. At Christiani non tantum strenuè urbem defenderunt, verum etiam incendiaria scapha in hostes missa, totam eorum classem combusserunt: atque vrbe erumpentes, Barbarum victam, castrisque exutum, in fugam verterunt.

Herold. cont. bell. sacr. li. 2. ca. 6. & 7.

Biennio post hanc victoriam Imperatoris Frederici Barbarossæ Sueui corpus (qui tum in recuperatione Palaestinae dum fusos insequitur hostes, in flumine, quod trajcere volebat, ab equo lapsus, ac armorum onere oppressus, paulò post inter manus suorum mortuus erat) Tyri in cathedrali ecclesia celeberrimis exequijs, omniumque luctu sepultum est. Vbi

Hieron. to. 2. ep. 21. ad Pammac. & Ocean. Tyr. 13. bel. sacr. 1.

& illustre Origenis sepulcrum (qui ante annos nongentos quadraginta Tyri mortuus erat) in Ecclesia sancti sepulcri insigni titulo in marmorea columna auro gemmisque ornato, etiam tum visebatur.

Brei. iti. 1. Sal. tom. 9. cap. 10. Herold. 5. contr. bell. sacr. 4.

Postremo anno reparatae salutis supra millesimum ducentisimum octuagesimo nono, Tyrus à Saracenis Aegyptiorum classe ac terrestribus copijs mari terraque, tertium iam mensum oppugnata, per deditionem (tali lege vt Christiani cum rebus, quas iumentis aut nauigijs possent auferre, omnes incolumes abirent) in Saracenorum manus deuenit, atque etiamnum à Turcis possidetur.

85.

Hoc loco ab Orientali Tyri porta quam procul arcus bis iacere potest, magnus in medio arenae quidam ostenditur lapis, super quem Christum stetit ac predicasse asserunt. vbi etiam mulier quaedam extollens vocem de turba, Domino dixisset: Beatus venter qui te portauit, & vbera quæ suxisti. Qui quidem

Luc. 11. Broc. iti. 1. Breid. ibi.

lapis ob honorem Domini nunquam arena seu puluere aut niue tegi dicitur: quamuis assiduo penè ventorum afflatu arena ibi agitur.

Fretel. Sal. to. 9. cap. 10.

86.

TYRVS antiqua, Græcè Palætyrus dicta, vrbs est triginta stadijs à prædicta Tyro distans Ios. 9. ant. 15. Strabø, Mercat. Ortel.

87.

VALLIS Aser; quæ in forte tribus Aser sita, etiam Vallis pinguis dicitur, quinto ab Orientali Ptolemaidis parte militario sumit initium; & versus Orientem vergens, ciuitatem Sephet ab Austro præterit: ac se ulterius vsque ad mare Galilææ extendens, plus decem in longitudine miliaria complectitur. Est autem agri huius solum pinguis iuxta ac fecundum, vini ac tritici delicatissimi feracissimum, vt & merito Vallis pinguis dicatur, ac tota tribus in ea benedictionis Iacob virtutem (si literam spectes) experta putetur. Nunc à S. Georgij castro, quod in ea situm est, Vallis S. Gregorij appellatur. Brocar. itin. 4. Breid. iti. 3. & 4.

Gen. 49.

88.

VIA Iturææ. qua à Sidone in Ituræam, & inde ad Cæsaream Philippi iter est. Brei. itin. 1.

89.

VIA Sidonis. quæ à Sidone per Sareptam Tyrum ducit. Hieron. de loc. Hebr. lit. S. in dictione Sarepta.

90.

VIA Tyri. quæ à Tyro Ptolemaidem tendit. Hieron. de loc. Hebr. lit. A. in dictione Achziph. Brocar. itin. 1. Breid. ibid.

91.

Hoc loco, qui ab incolis Cappadocia appellatur, non longè à Beryto memoratè inclytum Christi militem D. Georgium Regis filiam ab immanissimo dracone asseruisse, eamque maetata belua, parenti restituisse. In cuius rei memoriam ibidem ecclesia postmodum fuit ædificata: quæ nunc vetustate exesca squalensque iacet. Ludouic. Roman.

Patric. nauigatio. lib. 1. cap. 3. Breid. itin. 5.

B 3

Tri-

B.

Tribus Benjamin.

I.

Gen. 35.

BENIAMIN duodecimus filiorum Iacob ex Rachel vxore sic generationem suam auxit, vt de tribu eius iuxta montem Sinai recēsi & inuenti sint à xx. annis, & supra viri bello apti triginta quinque millia, & quadringenti quibus omnibus in deserto mortuis, eorum filij XLV. millia sexcenti terrā Chanaan ingressi in diuisione terrę sanctę obtinuerunt partem citra Iordanem in meditullio sitam. huius tribus longitudo & latitudo est omnium angustissima, sed bonitate telluris compensans breuitatem. Sig.

Num. 1.

Num. 26.

Rom. 11.

Phil. 3.

Ios. 18.

2.

Hieron. in loc. Hebr. Ios. 15. & 18.

ABEN BOEN. à filio Rubem sic appellatus, est terminus filiorum Iudæ. iacet in valle contra Orientem in via regia de Adomin, magnus in modum Clibani, & videtur esse marmor. Breidenb. itin. 6.

3.

ACANTHOLAVLONA. hîc primò castra posuit Titus obsessurus Ierosolymam. Ios. 6. bel. 2.

4.

Ios. 7. 15.

Isa. 65.

Osee 2.

Breid. iti. 6.

ACHOR vallis. Hîc lapidatus est Achan sacrilegus propter furum anathematis. est ad septentrionem Iericho, & vsque hodie à regionis accolis sic nominatur. quidam putant vallem Achor, ab Achan, qui lapidatus ibi est, ita nuncupatam. Hieron. in loc. Hebr. lit. A. & E. quod ex nominis etymo videtur: est enim vallis turbarum, si ex Hebræo interpretis, quod ille furto turbasset populum Israel. VVeissenb.

5.

Ios. 15. & 18.

Hieron. in epit. Paul.

Bro. iti. 6.

Breid. ibi.

Luc. 10.

ADDAR ciuitas fortis Benjamin. Hieron. in loc. Hebr.

6.

Breidenb.

ADOMIN. locus sanguinarius, frequentibus homicidijs & latrocinijs infamis, etiam posterioribus temporibus & rem & nomen retinuit; Mons, & portio montium Engaddi. Sig. aspectu terribilis, & valdè periculosus, quemque sine conductu nemo temerè transeat. Eo loci homo ille, qui de Ierusalem in Iericho tendebat, curatus est à Samaritano cum incidisset in latrones, ab ijsq; vulneratus esset, quod etiamnum multis contingit. Distat à Iericho contra Occidētem quatuor leucis. Quondam villula, nunc castrum, vt Breid. & Borcard. vt Hierony. ruinæ in sorte tribus Iudæ Græcè ἀνάβασις πύργου, id est, ascensus rubentium, propter sanguinem, qui ibi à latronibus funditur. Hebr. Maledomim. est confinium tribus Iudæ & Benjamin. vbi & castellum militum situm ob auxilia viatorum. Vi-

Salign. 10. 9. cap. 4.

detur hîc cauerna profunda, super quam olim erectum fuit ædificium.

7.

AFFARA siue Aphara, ciuitas tribus Benjamin. Ios. 18.

8.

AGER robustorum. vbi duodecim ex parte Isboseth, & totidem ex parte Dauidis mutuis ictibus conciderunt, vnde & nomen loco inditum est, in Gabaon. 2. Reg. 2.

9.

ALMA TH cum suburbanis suis, ciuitas data Leuitis de tribu Benjamin. 1. Par. 6.

10.

ALMON ciuitas, cum suburbanis suis data filijs Aaron. Ios. 21. Hieronym. in loc. Hebraic.

11.

ALTA RE testimonij, quod præaltum filij Rubem, Gad & dimidia tribus Manasse in testimonium legis Mosaicę super ripam Iordanis in tribu Benjamin extruxerunt, iuxta locum Heliloth, qui Hierony. Galiloth est, vbi noster textus tumulos Iordanis habet. Ios. 22. Hieron. in loc. Hebr.

12.

AMAENIAM. in tribu Benjamin. Hieron. in loc. Hebr.

13.

AMMONI ciuitas Benjamin, ita Benedictus in interpr. nom. Hebr. ex 2. Reg. 23.

14.

AMOSA ciuitas filiorum Benjamin. Ios. 18. Hieron. in loc. Amsa.

15.

ANANIA ciuitas. 2. Esdræ II. ita Benedictus in nom.

16.

ANATHOT, maximè celebris natali Ieremię Prophetę, vbi & agrum emit à patruale suo. Sacerdotibus separata ciuitas in tertio ab Aelia miliario. est nō longè à Rama Benjamin viculus Sacerdotum modicus, vt auctor est Breidenbach. Turrim Anathoth nominat Hieron. in Ierem. cap. 32. quę ipsius tempore appellata sit Ieremię ante dicta Hanameel patruelis, à quo agrum emerat Ieremias. Ios. 21. 1. Par. 6. Ier. 1. 11. 26. 32. 2. Reg. 33. 3. Reg. 2. 1. Par. 11. 12. 27. Isa. 10. 2. Esdr. 11. Hieron. de loc. & in Ier. ca. 32. Breidenb. Brocard.

17.

ANIM in tribu Benjamin. Hieronymus in loc.

18.

APHIN, Hieron. in locis.